

Weyts' werven gewikt en gewogen

Onderwijs kwam prominent in beeld tijdens de verkiezingscampagne en de regeringsvorming. De lat lag dan ook hoog voor het hoofdstuk onderwijs in het regeerakkoord. Ook voor ons! Worden de verwachtingen ingelost? Drie belangrijke uitdagingen nemen we hier onder de loep.

1. Het lerarentekort en de status van de leraar

De Vlaamse regering stelt een Vlaamse onderwijsambassadeur aan om oplossingen te zoeken voor het nijpende lerarentekort. De regering stelt verschillende pistes voor om dat lerarentekort aan te pakken. Het aantrekkelijker maken van het beroep bijvoorbeeld. Maar ook het loopbaanpact moet een rol spelen en de status van de leraar moet omhoog.

Als vakbond willen wij mee de verschillende pistes onderzoeken. De band met het loopbaanpact is duidelijk. We zijn benieuwd naar de beschikbare middelen!

Planlast

Iedereen wordt ingezet om de planlast te verlagen zodat de leraar weer kan focussen op zijn kernopdracht: lesgeven in de brede zin van het woord. De overheid zelf wil haar vertrouwen in de leraar en de directeur bevestigen en een meldpunt voor planlast en irriterende regeldruk activeren; de inspectie moet in haar doorlichtingen de planlast in kaart brengen; het schoolteam zelf én de onderwijsverstrekkers zullen keuzes moeten maken.

We zijn blij dat een van de belangrijkste bevindingen van het tijdsonderzoek uitdrukkelijk mee in het regeerakkoord is opgenomen.

Loopbaanpact

“We sluiten een pact met de stakeholders om de lerarenloopbaan weer aantrekkelijker te maken.”

De focus ligt volgens ons goed: aandacht voor de werving van leraren, voor de aanvangsbegeleiding, de taakbelasting en werkzekerheid van startende leraren, de professionalisering in het algemeen en de opleiding van directeurs. We voegen daar aan toe dat de taakbelasting van alle leerkrachten moet onderzocht worden, niet alleen van starters. Ook het einde van de loopbaan verdient aandacht.

Evaluatieprocedures

“De evaluatieprocedure van leerkrachten en directies is doorgelicht. Op basis van de aanbevelingen van onder andere het Rekenhof wordt deze procedure herzien.”

TEKST
Lies Van Rompaey

Een evaluatieprocedure is vooral een middel om personeelsleden te motiveren. Het is een wezenlijk onderdeel van een positief personeelsbeleid en moet gebeuren met behoud van rechtszekerheid voor de personeelsleden. Als die visie als uitgangspunt genomen wordt, staan wij klaar om samen met alle sociale partners de procedure te herzien.

Opleiding en Professionalisering

We lezen: "De kwaliteit van de lerarenopleidingen zullen we sterk monitoren en waar nodig bijsturen" en: "De middelen [voor professionalisering] worden maximaal aan de scholen gegeven zodat zij, in akkoord met directies en leerkrachten, deze middelen kunnen besteden aan die begeleiding en nascholing die ze noodzakelijk achten."

Ook wij willen een sterke opleiding die zich volledig - vanaf dag 1 - kan richten op het opleiden van zeer goede en startklare leraren.

Schoolteams maken zelf hun keuzes inzake professionalisering. Toch vinden we in de tekst al prioriteiten terug die de regering zelf naar voren schuift: omgang met kinderen met gedrags- en leerproblemen, diversiteit in de klas, hoogbegaafdheid en het opstellen van valide proeven. Leraren moet de gevalideerde, gestandaardiseerde en genormeerde proeven ook goed leren gebruiken.

In de tekst staat niet wat er zal gebeuren met de budgetten voor nascholing, of er meer ingezet zal worden op vorming die meer dan fragmentarisch en kort is, en of leraren meer tijd zullen krijgen voor navorming. Hoog tijd voor een echt plan.

Overlegtijd

Wat met de overlegtijd? Wat met de toezichten?

Structureel tijd voor overleg tussen collega's of met derden (ondersteuners, CLB's, paramedici, ...) is ook nu niet voorzien in het regeerakkoord. Meer dan jammer. Vandaag worden alle klasvrije momenten, speeltijden zonder toezicht en middagpauzes overladen met werkgerelateerd (spoed-)overleg. Overleg is onontbeerlijk en ook toezicht moet er zijn, maar ook wie in het basisonderwijs werkt heeft recht op pauzes!

2. De onderwijskwaliteit

Metten

Metten staat centraal. Gevalideerde, gestandaardiseerde en genormeerde proeven brengen het al dan niet bereiken van de eindtermen, de leerwinst van leerlingen en die van scholen in kaart.

We weten dat toetsen absoluut hun nut hebben. Ze geven informatie en inzichten die kunnen leiden tot een betere aanpak in de school. Dat moet meteen ook de centrale doelstelling zijn. Tegelijk mag de indruk niet gewekt worden dat in onderwijs alles meetbaar is. Op onze scholen worden ook persoonlijkheden gevormd en vindt er een intense samenlevingsoefening plaats. Kwaliteit van onderwijs hangt niet alleen af van de leerwinsten.

We weten ook dat het meten alleen leerlingen niet meer kansen geeft of leerkrachten niet nog ambitieuzer maakt. De Vlaamse regering moet er sterk over waken dat het opgevoerde toetsenbeleid niet leidt tot verhoogde planlast en tot een publieke ranking van scholen en een culpabiliseren van schoolteams. Daarom is het belangrijk dat de Vlaamse regering uitdrukkelijk haar vertrouwen in de leraar en de directeur bevestigt.

Inspectie

De inspectie krijgt een belangrijke rol: ze wordt betrokken in het analyseren van de toetsresultaten, ze krijgt permanent de bijkomende opdracht om de ondersteuning en begeleiding te auditen, ze moet meer focussen op individueel en collectief huisonderwijs en heeft bij de doorlichtingen uitdrukkelijk aandacht voor de planlast op scholen.

De vraag rijst of alle bijkomende opdrachten wel inspectieopdrachten zijn, of de bevoegdheden overal duidelijk zijn afgebakend en hoe het korps zal versterkt worden om de verwachtingen waar te maken.

3. De juiste begeleiding van onze kinderen op de juiste plaats

M-decreet

“We schaffen het M-decreet af en voeren een begeleidingsdecreet voor kinderen met zorgnoden in. De doelstellingen ervan geven we voortaan een pragmatische en realistische invulling: buitengewoon onderwijs indien nodig, inclusief onderwijs indien mogelijk.” Veel leraren slaakten wellicht een zucht van opluchting bij het lezen van deze paragraaf in het regeerakkoord. Hopelijk worden die verwachtingen niet teleurgesteld. Ook het buitengewoon onderwijs ziet de toekomst nu misschien rooskleuriger in. Het regeerakkoord zegt het immers expliciet: “Gelet op de grote deskundigheid, blijven we het buitengewoon onderwijs een volwaardige plaats in het onderwijsaanbod geven. We versterken de kwaliteit.”

Het COV is altijd heel duidelijk geweest: scholen kunnen vandaag de verwachtingen inzake basiszorg en verhoogde zorg niet inlossen. De omkadering van het buitengewoon onderwijs moet aangepast worden aan de gestegen zorgzwaarte van de leerlingen en in het gewoon onderwijs moet de ondersteuning voor leraren en leerlingen met specifiek onderwijsnoden substantiëler en beter voelbaar zijn op de klasvloer. Daarom zijn we tevreden dat de minister de organisatorische problemen van het huidige ondersteuningsmodel wil oplossen. Ook het statuut van de ondersteuner wacht op een definitieve oplossing. We verwachten dat

de reorganisatie meer zal zijn dan een loutere naamsverandering. Hopelijk heeft de minister hiervoor ook de nodige middelen voorzien.

Meer hulp in de klas en in de school

“We zetten in op extra kinderverzorg(st)ers in het kleuteronderwijs.” In de loop van de regeerperiode komen er ook kleinere klassen en zal de directeur kunnen rekenen op meer administratieve omkadering.

Dat stond al veel langer op het verlanglijstje van het COV. Daar kijken we naar uit!

Taal

De Nederlandse taal krijgt een belangrijke plaats in het regeerakkoord. Taalturbo's, taalbadklassen, zomerscholen Nederlands, taalscreening, ... het zijn maar enkele van de vele middelen die de regering wil inzetten om taalachterstanden weg te werken en een rijke beheersing van de Nederlandse taal te realiseren bij alle leerlingen.

Het is goed dat er wordt ingezet op de sterke emanciperende kracht van ons onderwijs voor alle leerlingen. Taal speelt daarin een belangrijke rol, hoewel er meer nodig is dan een focus op taal alleen. In het regeerakkoord blijft wel onduidelijk hoe de diverse initiatieven zullen gerealiseerd worden, hoe groot de autonomie van de school zal zijn bij de organisatie ervan en op welk budget we kunnen rekenen.

Verwachtingen

Veel verwachtingen dus, veel goede voornemens ook. De komende maanden krijgen we meer zicht op de begroting en de voorgestelde maatregelen. Dan begint het echte werk.